

ILMASTOSOTURIT – tietoa ja keinoja ilmastonmuutoksen hillintään

Ilmastositurit –hankkeen päätösseminaari 11.12.2023

Henna Latvala, ProAgria Etelä-Pohjanmaa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Ilmastosit

- Toteutusaika: 1.12.2019 - 31.12.2023
- Toteuttajat: ProAgria Etelä-Pohjanmaa (hankkeen hallinnoija), Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK) ja Luonnonvarakeskus (Luke)
- Budjetti: 326 970 €
- Rahoittaja: Manner-Suomen maaseudun kehittämisrahasto (80 %)
- Hankevetäjä: Henna Latvala, ProAgria
- Työryhmä: Janne Heikkinen (SeAMK), Taru Mäki (SeAMK), Arja Nykänen (SeAMK), Juha Tiainen (SeAMK), Markku Niskanen (Luke), Merja Högnäsbacka (Luke), Juha-Matti Toppari (ProAgria), Jari Luokkakallio (ProAgria), Marita Öhage (ProAgria), Ronja Kuorikoski (ProAgria)

Hankkeen tavoitteet

- Mitata peltojen hiilensidontaa ja pyrkiä löytämään toimia, joiden avulla hiilensidontaa voitaisiin lisätä ja hiilipäästöjä hillitä.
- Löytää ja pilotoida kustannustehokkaat ideat sekä selvittää hiiliviljelyn taloudellista hyötyä viljelijälle.
- Tuoda esiin positiivisella tavalla faktoihin perustuvia tietoja maatalouden mahdollisuuksista sitoa hiiltä maaperään ja kykyä toimia ratkaisijana ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Toimenpiteet ja mittaukset pilottitiloilla

- Mukana 10 erilaista pilottitilaa, joilla koelohkoja
- Toimenpiteinä hiilensidonnan mittaus erilaisilla rehunurmilla ja laidunkierroilla sekä yksivuotisten viljelykasvien alla viljeltävillä kerääjäkasveilla
- Mittaukset:
 - maa-analyysejä hankkeen alussa ja lopussa sekä maaskannaus
 - Kasvustonäytteet ja kartoitukset dronella biomassamääritystä varten
 - Maahengitysmittaus ja fotosynteesimittaus nurmikierron mukaan ja kerääjälohkoilla
 - Kuoppatestit ja maan rakenteen arviointi

Osaamisen lisääminen

- Hankkeessa toteutettu useita ilmastonmuutokseen, hiilen sidontaan ja maan kasvukunnon parantamiseen liittyviä tapahtumia, kuten seminaari, webinaareja sekä useita pellonpiennartapahtumia yhteistyössä muiden hankkeiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.
 - Materiaalit vapaassa käytössä verkkosivuilla

Osaamisen lisääminen

- Hanketoimijat ovat osallistuneet teemaan liittyviin koulutuksiin ja tapahtumiin.
- Toteutettu opintomatka Ruotsiin
- Järjestetty pilottitiloille pienryhmätapaamisia

Maatalouden brändin kohottaminen

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

ILMASTOSOTURIT
INFOKIRJE SYYSKUU 2023

Sisältö:

- Tulevia tapahtumia
- Mittauskuulumisia
- Pilottitilojen ja hankeväen esittelyt, osa 4
- Ruotsinmatka

Hankkeen päätösseminaari järjestetään ma 11.12. klo 10-15. Seminaarissa on maatalouden ilmastokysymyksiin liittyviä asiantuntijapuheen-vuoroja. Hankkeen tuloksia seminaarissa esittelevät ProAgria, Luken ja SeAMK:n asiantuntijat. Laita päivämäärä jo ylös kalenteriin!

Ilmastositurit -hanke päättyy 31.12.2023.

Miten parantaa tilan taloutta ilmastotoimilla

Hankkeessa järjestetään avoin webinaari "Miten parantaa tilan taloutta ilmastotoimilla" tiistaina 3.10. klo 9-12, joka keskittyy maatalouden ilmastotoimien, erityisesti hiilivielyn talousvaikutuksiin tilalla. Puhujina webinaarissa tutkimusprofessori Heikki Lehtonen ja erikoistutkija Janne Rämö Lukeelta sekä kasvintuotanto- ja luomusiantuntija Kaija Hinkkanen ProAgrialta.

Talouswebinaarin herätteenä järjestetään pilottitiloille marraskuussa pienryhmän kokous, jossa esitellään tuloksia hankkeen aikana tehdyistä mittauksista tiloilla. Lisäksi pohditaan yhdessä tiloilla toteutettavien ilmastotoimenpiteiden kustannuksia ja kannattavuutta.

Mittauskuulumisia 2023

Keväällä haettiin jokaisen ilmastositurin koelohkolta (toimenpiteen toteutus ja verranne) maanäytteet, joita verrataan keskenään ja vuonna 2020 keväällä otettuihin maanäytteisiin. Vertailemalla maanäytetuloksia toisiinsa, näemme, onko toimenpiteillä ollut merkitystä mm. maan orgaaniseen pitoisuuteen, mikrobiaktiivisuuteen ja ravintetasoihin.

Kasvukauden aikana olemme seuranneet laidun- ja säilörehulohkojen nurmenkasvua kasvustonäytteiden avulla. Ensimmäisten kasvustonäytteiden aikana kuvattiin koelohkot droneilla. Säilörehunurmilla on mitattu maahengitystä ja fotosynteesiä rehunurmikiertojen mukana. Nyt kasvukauden lopuksi tulemme kerääjäkasvien osalta vielä ottamaan kasvustonäytteet, droonikuvaukset ja maa- ja fotosynteesimittaukset.

Saatujen tulosten perusteella voimme näyttää miten erilaiset, ilmastositurien toteuttamat toimenpiteet sitovat hiiltä kasvustoon. Hankkeen tuloksia verrataan tieteellisiin mittaustuloksiin ja tulemme esittämään vielä tuloksia eri medioiden kautta kuluttajille.

ProAgria Etelä-Pohjanmaa SeAMK Luke Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

- Hankkeessa tuotettu:
 - Ilmastositurit –dokumentti 2021
 - Infokirjeitä, hankejulistte, artikkeleita
 - Oltu esillä messuilla ja vaikutettu sosiaalisessa mediassa
 - Julkaistu 4 –osainen Bodcast sarja
 - Videotallenteita pellonpiennartapahtumista TIME-hankkeen kanssa
 - Posterit maataloustieteen päiville tammikuussa
 - Hankkeen verkkosivut: <https://www.proagria.fi/hankkeet/ilmastositurit-hanke>

Mitä jäi käteen?

- Yhteistyö viljelijöiden kanssa arvokasta
- Yhteistyö ja verkostoituminen asiantuntijaorganisaatioiden ja hankkeiden kanssa
- Hiilensidontatoimenpiteiden pilotointi käytännössä
- Hiilensidonnan mittaus ja tulosten saaminen
- Ilmastotyön tekeminen tiloilla näkyväksi ja julkisuuteen
- Jaettiin paljon tietoa ja järjestettiin tilaisuuksia sekä onnistunut opintomatka
 - Tuotettiin tietoa ja materiaalia, jotka jäävät käyttöön hankkeen jälkeen
 - Miten saada viljelijät osallistumaan?
- Paljon ilmastotietoa saatavilla eri kanavista ja useita hankkeita teemaan liittyen menossa. Miten löytää oikea ja yhtenevä tieto ja toimintamallit?

Miten työtä jatketaan?

- Viljelijöiden osallistaminen tärkeää
- Innostavia esimerkkejä muille viljelijöille
- Edelleen tarvitaan lisää osaamista, yhteistä pohdintaa ja pilotointia → hankkeille tarvetta jatkossakin
- Toteuttamiskelpoisia ja kustannustehokkaita toimenpiteitä hiilen sidontaan
- Kokemuksia käytännön toimenpiteistä jaettavaksi
- Yhtenäiset ja luotettavat mallit, laskurit ja ohjeet
- Uusia tutkimustarpeita ja ideoita

ProAgria

Henna Latvala

Kasvintuotannon asiantuntija

Hankevetäjä:

Climate Farm Demo -hanke

Climate Farm Advisor -hanke

Ilmastositurit -hanke

henna.latvala@proagria.fi

p. 050 479 3767